

19 ЮЛИ- ПРЕП. МАКРИНА, СЕСТРА НА СВ. ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИ

Преподобна Макрина била най-голямата дъщеря на своите благочестиви родители Василий и Емилия и сестра на св. Василий Велики. При рождението ѝ дали името на първомъченица Текла, но нейните роднини и домашни привикнали да я наричат Макрина, с името на баба ѝ. Майката на Макрина усърдно се занимавала с възпитанието на дъщеря си. Първа нейна учебна книга било Св. Писание. Емилия избирала из свещените книги всичко, що могло да бъде достъпно за разбиране от момичето — ту молитва, ту славословие, ту добро поучение. По такъв начин детето от ранни години се запознало с вдъхновените псалми на Давид, с мъдрите изречения на Соломон и Сирах. Емилия не позволявала на дъщеря си да стои без работа. Цял ден Макрина била заета — или се учела, или работела нещо, или помагала на майка си в домакинството, или пък учела по-малките си братя и сестри.

Семейството било твърде голямо: четири синове и шест дъщери, всички възпитани в християнско благочестие. Благочестивите родители знаели, че са длъжни да възпитат децата си не само за тоя живот, но за вечността. Те създали благоприятни условия за умственото образование на децата си, а в същото време гледали те да станат истински християни.

Господ благословил трудовете и старанията на добрите родители. Ние вече знаем как свето живеели тримата братя св. Василий Велики, Григорий Нисийски и Петър Севастийски и с каква твърдост и самоотречение те изпълнявали своите християнски задължения. Пламенната вяра укрепявала тия светители в трудната им обществена дейност. Тя въодушевявала и сестра им Макрина, която с чудно усърдие изпълнявала всички задължения на семейния, домашния и духовния живот.

Макрина израснала и станала на 15 години. В целия град нямало девойка, равна на нея по красота. Всички познавали нейната кротост, благонравие и трудолюбие. Много момци ѝ

предлагали да се оженят за нея. Родителите ѝ били равнодушни към външни предимства, към богатство и знатност. Но се намерил момък, който съединявал в себе си всичко: и добродетели, и богатство, и знатност. Те сгодили за него дъщеря си, но поради нейната младост сватбата била отложена за известно време. На Господа било угодно да изпита девойката чрез скръб: малко преди деня, определен за сватбата, нейният годеник починал. Макрина нежно го обичала и неговата смърт била тежък удар за нея. В голямата си скръб тя решила да не се омъжва за друг и да остане до края на живота си девица. Нейните родители по-късно често я убеждавали да си избере съпруг. Тя им казвала: «Аз желая да остана вярна на годеника си, защото при надеждата за възкресение не го считам умрял, но жив у Бога и като че ли заминал в далечна страна, гдето пак ще се видя с него.»

Скърбейки за тежката загуба, Макрина не позволявала на тъгата да я отвлече от нейните задължения. Тя виждала, че ѝ предстоят много работи, че майка ѝ е отрупана с домакински грижи, че малолетните деца искат постоянно наглеждане и непрекъснати грижи. С Божията помощ тя бодро и усърдно се заловила за работа. След известно време починал ща ѝ. Майка ѝ добила чедо — най-малкия син в семейството, Петър, нейните грижи се умножили. Но ѝ Макрина умножила своите трудове, които не останали без награда още в тоя живот. С каква радост ще да е гледала тя, как цялото семейство преуспява в доброто и как нейното ръководство принася душевна полза на братята и сестрите ѝ. Когато нейният брат Василий завършил учението си в Атина и се върнал, на Макрина се сторило, че той малко се бил възгордял със своите познания.

Тя се постарала да го предпази от гордост, като обяснявала, че душевните и умствени способности са дадени за слава Божия. Нейните думи и съвети силно подействували на Василий. Не по-малко благодатно влияние имала тя и върху Григорий, станал по-късно епископ Нисийски, върху Панкратий, починал млад, пък и върху най-малкия ѝ брат Петър, когото тя добре възпитала.

Децата израснали. Братята се посветили на избрани от тях поприща, а сестрите се омъжили. Макрина убедила майка си да напусне с нея света. Емилия освободила слугите си, оставила си малко имот и се заселила с дъщеря си в едно прекрасно усамотено място близо до р. Ирис, недалеч от пустинното жилище на Василий. Подир тях отишли някои от слугините им, които не искали да ги напуснат. Отишли и няколко благочестиви жени. Всички заживели заедно далеч от света и се отдали на труд и молитва. Помежду им имало пълно съгласие и любов. Всичко у тях било общо, заедно се трудили и заедно изучавали Св. Писание.

След като стигнала дълбока старост, Емилия се преставила в Господа. В последните ѝ дни при нея се намирали само Макрина и Петър. Те с любов се грижели за болната си майка и получили нейното благословение за себе си и за останалите членове на семейството.

След 9 години се поминал и Василий Велики. Григорий дълго бил в изгнание поради клеветите на арианите. Когато се върнал в отечеството си, той поискал да види сестра си Макрина. Отишъл при нея и Бог му дал да присъствува при нейната смърт. Григорий ни е оставил трогателно описание на нейната тиха и спокойна смърт, която достойно увенчала нейния смирен и добродетелен живот.

Като се приближил до мястото, гдето живеела Макрина, Григорий узнал от един срещнат човек, че сестра му е болна. Разтревожен от това известие и от скръбно предчувствие, той ускори крачките си и стигнал до обителта. Най-напред се отбил в църква, понеже се извършвала божествена служба, но не намерил там Макрина. Григорий влязъл тогава в нейната килия. Тук той я видял просната на пода да лежи болна и покрита с вехти дрипи. Макрина много се зарадвала, като видяла брата си. Тя се помъчила да стане, но поради голяма слабост не могла дори да се повдигне. Като целунала брата си, тя извикала: «Благодаря ти, Боже-мой, Владико, загдето ми дарува и това благодеяние!» За да не го натъжи, тя гледала да скрие своите страдания и да запази спокоен и весел вид. Споменала за Василий. При това име Григорий не

можал да удържи сълзите си. Макрина видяла неговата голяма скръб и веднага променила разговора. Тя почнала да говори за чудния Божи промисъл, за мъдростта и благодтта на Господа, за това, как и защо е създаден човек и как от тоя временен, скръбен живот той преминава към вечния живот. Като настроила по такъв начин мислите на брата си към спокоен възглед за смъртта, тя го склонила да си почине от дългия път. Григорий отишъл в градината, но след малко Макрина отново го повикала при себе си. Изпълнена с духовна радост, тя припомнила благоденствията, които Бог проявил към цялото семейство. «Като от някой извор течеше благодат от устата ѝ, — казва Григорий, — Аз с наслада я слушах, като си мислех: О, да можеше да продължи тоя ден, та по-дълго да се насладя от нейната беседа! Но-вече денят преваляше, вечерното пение ни зовеше в църква.»

На другата сутрин Григорий дошъл при сестра си, но разбрал, че я вижда за последен път, и много се натъжил. Макрина започнала да го утешава, понеже сама била пълна с духовна радост. В нея нямало ни страх от смъртта, ни съмнение. Твърдо упование в Господа укрепявало сърцето ѝ. Дълго беседвала Макрина с брата си и с присъстващите инокини. Слабостта ѝ все се увеличавала. По пладне започнала да се моли едвам чуто. Всички пазели мълчание, прислушвайки се към слабите звуци на нейния глас. Като свършила молитвата, св. Макрина се прекръстила и спокойно, радостно предала Богу душата си. Лицето ѝ сияело от небесна радост и необикновена красота.

Когато трябвало да приготвят покойната за погребение, Григорий запитал тези, които живели заедно с нея, дали тя има нова дреха. «Нищо не си е приготвила, — казала една от сестрите, — защото всичко раздаваше на бедните. Ето една груба власеница, ето многокърпено расо, вехта мантия; друго тя нищо нямаше, а си спечели голямо съкровище на небето.» При стечение на множество народ погребали добродетелната св. Макрина, служила Богу вярно и неизменно през целия си живот.